

Na 29 marca 2019 r. zaplanowane jest wystąpienie Zjednoczonego Królestwa (UK) z UE (Brexit). Brexit będzie pierwszym w historii powojennej integracji europejskiej procesem, w wyniku którego jedno z państw UE przestanie być członkiem m.in. europejskiej unii celnej. Na skutek Brexitu może dojść do zmiany/wzrostu ceł i barier pozataryfowych w relacjach UE-UK, a tym samym w relacjach UK-Polska. Analiza skutków ekonomicznych tego procesu jest zatem niezwykle istotna w kontekście prowadzenia polityki gospodarczej w Polsce i UE. Celem niniejszego badania jest ocena potencjalnych konsekwencji wzrostu ceł i barier pozataryfowych w handlu pomiędzy UK a UE. Zamierzamy także zbadać skutki makroekonomiczne oraz sektorowe Brexitu. Analiza będzie koncentrowała się na konsekwencjach dla Polski z uwzględnieniem innych krajów UE. Jej przygotowanie powinno ułatwić ocenę i przygotowania do nowych realiów gospodarczych.

W szczególności zamierzamy odpowiedzieć na następujące pytania badawcze:

- (i) Jakie są potencjalne scenariusze „łagodnego” i „twardego” Brexitu i jak mogą się one przełożyć się na poziom barier taryfowych i pozataryfowych w handlu pomiędzy UE i UK?
- (ii) Jaki jest poziom barier celnych pomiędzy UE a UK oraz barier pozataryfowych w stosunku do krajów pozostających poza UE?
- (iii) Jakie są bezpośrednie i pośrednie związki gospodarcze między Polską a UK w ramach tzw. globalnych łańcuchów wartości (GVC)?
- (iv) Jakie są ekonomiczne konsekwencje Brexitu związane z handlem międzynarodowym?
- (v) Jakie są skutki zmian regulacji handlowych spowodowanych Brexitem dla sektorów produkcyjnych oraz usługowych, a także dla importu, eksportu, zatrudnienia i wynagrodzeń?
- (vi) Jakie są potencjalne konsekwencje handlowe dla polskiego sektora spożywczego, dla którego rynek brytyjski ma duże znaczenie ekonomiczne?

Do analizy powyższych zagadnień wykorzystane zostaną zaawansowane metody badawcze. Ekwiwalenty celne potencjalnych barier pozataryfowych będą szacowane przy użyciu modeli ekonometrycznych, bezpośrednie i pośrednie powiązania gospodarcze przy użyciu międzynarodowych tablic nakładów i wyników, konsekwencje makroekonomiczne i sektorowe przy użyciu symulacyjnego modelu równowagi ogólnej, zaś skutki handlowe - przy użyciu symulacyjnego modelu równowagi cząstkowej. Stosowane metody pozwalają modelować reakcję podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe) na zmieniające się warunki ich funkcjonowania i są najbardziej właściwym narzędziem w analizach tego typu.

Analiza będzie koncentrować się wokół następujących hipotez badawczych:

1. Brexit doprowadzi do zwiększenia barier zarówno taryfowych, jak i pozataryfowych, ponieważ bariery poza UE są znacznie wyższe niż w UE.
2. Chociaż UK nie jest największym polskim partnerem handlowym, to zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie powiązania między UK a Polską są silne, a wymiana handlowa z UK ma znaczący wpływ na wzrost PKB w Polsce. Zerwanie powiązań produkcyjnych i handlowych będzie miało znaczący wpływ na PKB i dobrobyt Polski.
3. Większość potencjalnych skutków Brexitu skoncentruje w sektorach, w których Polska ma najsilniejsze bezpośrednie powiązania gospodarcze z UK.

Wyniki analiz będą składane do recenzowanych czasopism naukowych oraz zaprezentowane na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Na zakończenie projektu jest planowane otwarte seminarium, prezentujące jego efekty. Postępy w projekcie i jego wyniki będą szczegółowo opisywane na dedykowanej stronie internetowej.